

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Групи Е-41-16, Е-32Т1-17

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

професор _____ Ходирєв С.Я.

“ ___ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	<u>Аналіз господарської діяльності.</u> <u>Теорія економічного аналізу</u> (назва навчальної дисципліни згідно освітньої програми)
підготовки	<u>бакалавр</u> (назва освітньо-кваліфікаційного рівня)
в галузі знань	<u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>073 Менеджмент</u> (шифр і назва спеціальності)
за освітньою програмою	<u>Менеджмент організацій і адміністрування</u> (назва освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми)
мова навчання	<u>державна</u> (мова, на якій проводиться навчання за робочою програмою)

2020 рік

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є підготовка фахівців до професійної діяльності з питань економіки і управління на сучасних підприємствах, зокрема вирішення завдань при аналізі та підвищенні ефективності їх роботи.

Предметом вивчення дисципліни «Аналіз господарської діяльності. Теорія економічного аналізу» є принципи економічного аналізу господарської діяльності підприємства та його структурних підрозділів.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у студентів сукупності знань, вмінь та уявлень з теоретичних основ економічного аналізу;
- посилення загальної економічної та аналітичної підготовки фахівців економічного напрямку, оволодіння ними знаннями, необхідними для дослідження економіки підприємств.

2. Передумови для вивчення дисципліни: дисципліна вивчається після вивчення дисциплін «Менеджмент», «Маркетинг», «Статистика», «Операційний менеджмент», «Економіка труда», «Економіка і фінанси підприємств», «Організація виробництва», «Управління персоналом», «Логістика», «Державне і регіональне управління», «Теорія організацій».

3. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна (дистанційна) форма навчання ¹
Кількість кредитів - 3 Кількість годин - 108	вибіркова	
Семестр викладання дисципліни	7	7
Вид контролю:	залік	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	32	10
- практичні, семінарські (годин)	16	6
- лабораторні роботи (годин)	-	-
- самостійна робота студентів (годин)	60	92
- курсовий проект (годин)	-	-
- курсова робота (годин)	-	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-	-

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- роль і місце аналізу в управлінні сучасним підприємством;
- основні прийоми та методи економічного аналізу;
- методи комплексної оцінки господарської діяльності підприємства;
- сучасні моделі аналізу діяльності підприємств;
- етапи становлення і розвитку економічного аналізу;
- економічні терміни, ключові показники діяльності суб'єкта господарювання, їх взаємозв'язки і взаємозалежності;
- сутність, умови застосування та подальше удосконалення показників діяльності суб'єкта господарювання;
- сучасний арсенал методів і прийомів економічного аналізу діяльності суб'єкта господарювання;
- принципи і методи обґрунтування управлінських рішень, виявлення резервів підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності.

вміти:

- розраховувати вплив окремих факторів на зміну результативних показників роботи підприємства;
- дати комплексну оцінку господарсько-фінансової діяльності підприємства;
- використовувати різні методи та прийоми аналізу діяльності підприємства;
- формулювати висновки за результатами аналізу та обґрунтовувати конкретні заходи щодо підвищення ефективності роботи підприємств;
- проводити дослідження змін економічних явищ і процесів на багатокритеріальній основі;
- робити обґрунтовані об'єктивні висновки та пропозиції за результатами проведених досліджень;
- завершувати аналіз ситуацій розробкою проекту управлінського рішення.

мати уявлення про:

- основне коло питань теорії економічного аналізу у сучасних економічних умовах;
- методичний інструментарій теорії економічного аналізу;
- сучасні методи та засоби прийняття управлінських рішень у системі економічного аналізу;
- методи і процедури економічного аналізу діяльності підприємств автомобільного транспорту;
- передовий закордонний досвід ефективного застосування теорії економічного аналізу діяльності транспортних підприємств.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	A	<i>“Відмінно”</i> - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального.
82 – 89	Добре	B	<i>“Дуже добре”</i> - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального.
75 – 81		C	<i>“Добре”</i> - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилкам
67 – 74	Задовільно	D	<i>“Задовільно”</i> - теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки.
60 – 66		E	<i>“Достатньо”</i> - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачені програмою навчання навчальні завдання не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35 – 59	Незадовільно	FX	<i>“Незадовільно”</i> - теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань(з можливістю повторного складання)
1 – 34		F	<i>“Неприйнятно”</i> - теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань.(з обов'язковим повторним курсом)

6. Засоби діагностики результатів навчання проводяться у формі тестового контролю та виконання контрольних робіт по кожному розділу, а в кінці семестру – залікова робота.

7. Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять

Назва теми лекційного матеріалу	Кількість		Назва ЛР, ПР, СЗ, СРС	Кількість		Література
	очна	заочна		очна	заочна	
Розділ 1. Теоретичні та методичні основи економічного аналізу						
Тема 1. Теоретичні основи економічного аналізу	5	2	ПЗ 1. Використання традиційних прийомів аналізу в роботі вантажного АТП СРС 1. Види економічного аналізу.	3 10	1 15	Баз. [1-23], допом. [24-33]
Тема 2. Організація та інформаційне забезпечення економічного аналізу	5	2	ПЗ 2. Використання методів детермінованого аналізу в роботі пасажирського АТП. СРС 2. Оформлення результатів економічного аналізу.	2 10	1 15	Баз. [1-23], допом. [24-33]
Тема 3. Метод і методика економічного аналізу	6	1	ПЗ 3. Методи комплексної оцінки господарської діяльності підприємства. СРС 3. Зміст і особливості економіко-математичних методів.	3 10	1 16	Баз. [1-23], допом. [24-33]
Разом за Розділом 1.	16	5	ПР СРС	8 30	3 46	
Розділ 2. Методика комплексного економічного аналізу						
Тема 4. Аналіз резервів підвищення ефективності господарської діяльності	4	2	СРС 4. Класифікація факторів в економічному аналізі.	- 8	- 11	Баз. [1-23], допом. [24-33]
Тема 5. Прийняття управлінських рішень на основі маржинального аналізу	4	1	ПЗ 4. Використання маржинального аналізу для прийняття управлінських рішень. СРС 5. Визначення безбиткового обсягу послуг та зони безпеки.	4 7	2 12	Баз. [1-23], допом. [24-33]
Тема 6. Функціонально-вартісний аналіз як інструмент підвищення ефективності виробництва	4	1	ПЗ 5. Використання прийомів графічного і табличного відображення даних в роботі АТП. СРС 6. Використання функціонально-вартісного аналізу для рішення управлінських і технічних задач.	4 8	1 11	Баз. [1-23], допом. [24-33]
Тема 7. Маркетинговий аналіз діяльності підприємства	4	1	СРС 7. Задачі, порядок та методика проведення експертного опитування для обґрунтування управлінських рішень.	- 7	- 12	Баз. [1-23], допом. [24-33]
Разом за Розділом 2.	16	5	ПР СРС	8 30	3 46	
УСЬОГО	32	10	ПР СРС	16 60	6 92	

8. Орієнтовна тематика індивідуальних та/або групових занять
не передбачено

9. Форми поточного та підсумкового контролю здійснюються у вигляді поточних письмових контрольних робіт по кожному розділу та залікової роботи. Підсумкова оцінка знань з навчальної дисципліни визначається як середньозважена оцінка результатів засвоєння окремих розділів за згодою студента.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення немає

11. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 328 с.
2. Жукова О.А., Киш Л.М. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. Вінниця : Вінницька газета, 2012. 301 с.
3. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: підручник. К.: Знання, 2008. 487 с.
4. Клочан В.П., Вишнеvsька О.М., Костаневич Н.І. Організація і методика економічного аналізу. [Навчальний посібник.] Миколаїв. Видавничий центр Миколаївського державного аграрного університету, 2010. 194 с.
5. Кожанова Є. П., Отенко І. П., Серікова Т. М. Економічний аналіз: навч. посіб. Х.: ВД Інжек, 2009. 344 с.
6. Мних Є. В. Економічний аналіз: Підручник. К.: Знання, 2011. 630 с.
7. Петряєва З.Ф., Хмеленко Г.Г. Організація і методика економічного аналізу: навчальнометод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Харків: ХНЕУ, 2009. 236 с.
8. Поддєрьогін А.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. К.: КНЕУ, 2005. 536 с.
9. Серединська В.М., Загородна О.М., Федорович Р.В. Теорія економічного аналізу: Підручник. Тернопіль: Астон, 2006. 368 с.
10. Сіменко І. В., Косовоя Т.Д. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник. К. : ЦУЛ, 2013. 384 с.
11. Хома І.Б., Андрушко Н.І., Слюсарчик К.М. Фінансовий аналіз Навчальний посібник. Л.: Видавництво Львівської політехніки, 2009. 344 с.

12. Хома І.Б., Турко В.В. Економіко-математичні методи аналізу діяльності підприємств: навч.-метод. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 328 с.
13. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: Навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2002. 656 с.
14. Черниш, С. С. Економічний аналіз : навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2010. 312 с.
15. Чеченьев В.И. Бухгалтерский учет. М.: Инфра-М. 2001. 256 с.
16. Чорна С. Еквіваленти грошових коштів як об'єкт бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2001. № 3. С. 46-54.
17. Швиданенко Г. О., Олексюк О. І. Сучасна технологія діагностики фінансовоекономічної діяльності підприємства: Монографія. К.: КНЕУ, 2002. 192 с.
18. Шелудько В. Фінансовий менеджмент: Підручник. К.: Знання, 2006. 439 с.
19. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика фінансового аналізу. М.: ИНФРА-М, 1996. 176 с.
20. Шкарабан С.І. Організація і методика економічного аналізу (Збірник задач). Т.: ТНЕУ, 2009. 176 с.
21. Шпанковська Н. Г. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2012. 328 с.
22. Штефаніч Д.А., Вашків П.Г., Попіна С.Ю. Підприємницький ризик: суть, оцінка та шляхи попередження. Тернопіль: Астон, 1995. 129 с.
23. Яценко В. М., Шинкаренко О.М., Бразілій Н.М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Черкаси: ЧДТУ, 2010. 267 с.

Допоміжна

24. Байцим В.Ф. Аналіз проблем ефективності енергетичного забезпечення міст України в контексті сталого економічного розвитку. *Проблеми економіки*. 2014. № 4. С. 68-74.
25. Козак Ю.Г. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : навч. посібник для ВНЗ. К. : Центр учб. літ., 2016. 292 с.
26. Мацелюх Н.П. Основи економічної науки: навч. посібник для самост. підгот. до курсов. екзамену та комплекс. держ. екзамену з економ. теорії. К.: Центр учб. літ., 2015. 324 с.
27. Мацелюх Н. П., Максименко І.А. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посібник. К. : Центр учб. літ., 2016. 226 с.

28. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І. Методика і методологія економічного аналізу: навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2008. 430 с.
29. Чебан Т.М., Калінська Т.А., Дмитрієнко І.О. Теорія економічного аналізу: навчальний посібник для студентів вузів. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 214 с.
30. Череп А.В. Економічний аналіз: навчальний посібник для студ. Вузів. К.: Кондор, 2007. 160 с.
31. Чигринська О. С., Власюк Т.М. Теорія економічного аналізу: навчальний посібник для студентів вузів. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 232 с.
32. Шкільняк, М. Теоретичні основи аналізу вдосконалення механізму управління державною власністю в сучасних умовах. *Схід*. 2014. №5. С. 57-61.
33. Школьник І.О. Фінансовий аналіз : навч. посібник. К. : Центр учб. літ., 2016. 488 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://portal.khadi.kharkov.ua/>
2. <http://rada.gov.ua>
3. <http://www.infocity.kharkov.ua/>
4. [http:// www.nau.kiev.ua](http://www.nau.kiev.ua)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою менеджменту.

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доцент кафедри Менеджменту кандидат економічних наук Бочарова Надія Аваківна.

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри менеджменту. Протокол № _____ від “___” березня 2020 р.

Завідуючий кафедрою менеджменту
доктор економічних наук, професор _____ Криворучко О.М

“___” _____ 2020 року

“Узгоджено”

Декан факультету управління та бізнесу
доктор економічних наук, професор _____ Дмитрієв І.А.

“___” _____ 2020 року

© Бочарова Н.А., 2020 рік

© Бочарова Н.А., 2025 рік

Примітки:

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2- екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ відповідно до листа МОН України за №1/9-434 від 09 липня 2018 року затверджена Методичною радою ХНАДУ 26 вересня 2018 року протокол №1